

Granskningsrapport

*Anette Fagerholm
Remmi Gimborn*

September 2015

Granskning av delårsrapport 2015

Mariestads kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	5
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	5
3.4	God ekonomisk hushållning	6
3.4.1	Finansiella mål	6
3.4.2	Mål för verksamheten	7

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 7,4 mnkr, vilket är 7,5 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 0,8 mnkr. Någon bedömning av om balanskravet uppnås görs inte i delårsrapporten och någon uppgift om poster som ska reducera resultatet saknas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Sammanfattande bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt*
- *Vi delar kommunstyrelsens bedömning om att de finansiella målen inte kommer kunna uppnås trots att det inför 2015 sänktes till 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. I granskningen noterar vi att prognostiserat resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015. Vår bedömning grundar sig på att de två finansiella målen inte kommer att nås vid årets utgång, enligt prognosen.*
- *I kommande delårsrapporter anser vi att kommunstyrelsen även ska inkludera en balanskravsavstämning samt balansutredande not samt upplysa om avvikelser mot regelverk och redovisningsprinciper mer tydligt i förvaltningsberättelsen.*

Vi rekommenderar att en samlad bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen och finansiella mål för god ekonomisk hushållning görs.

Vi konstaterar i vår granskning av delårsrapporten att det saknas åtgärdsförslag för att nå de nämndmål som inte beräknas uppnås.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 7,4 mnkr. Med i resultatet för augusti har kommunstyrelsen tagit upp den återbetalning av AFA-medel som betalas ut under sista kvartalet 2015.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning och balansräkning. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten, däremot redovisas de helägda bolagens prognoser för helåret i block 1 för koncernen. Utifrån vad regelverk anger för när en sammanställd redovisning ska upprättas anges att *minst* ett av två alternativ nedan ska uppfyllas:

De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter, vilket omfattar såväl verksamhetsintäkter som skatteintäkter och statsbidrag, uppgår till minst 30 procent alt. att de kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens sådana.

Det borde utifrån utfall per 2014-12-31 innebära att även Mariestads kommun bör upprätta den kommunala koncernens räkenskaper jämte kommunens. Kommunens tidsplan är dock mycket begränsad vid upprättandet av delårsbokslutet. Då avvikelser inte förklaras är det svårt för läsaren att göra en korrekt bedömning.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten. Vi har i avstämningen observerat följande avvikelser:

- *Kommunen har periodiserat den del av semesterlöneskulden som avser anställda inom Utbildningsnämnden.*
- *Vi har i avstämningen inte observerat någon periodisering för den slutavräkning av skatter som avser 2014 och 2015. Orsaken anges bero på att förändringen inte bedömts påverka utfallet i någon väsentlig mån.*

Avvikelse, justeringar eller väsentlighetsbedömningar som skiljer sig från de antaganden som görs vid årsbokslut kan med fördel förtydligas för att ge läsaren en större förståelse för de antaganden och förutsättningar delårsavstämningen uppkommit från.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, *med reservation för det som beskrivs i ovan*, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett svagt men positivt resultat, 0,8 mnkr, vilket är 9,9 mnkr sämre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med 5,9 mnkr mot budget vilket till stor del beror på socialnämndens svårigheter att, trots tilläggsanslag, hålla verksamheterna inom tilldelad budgetram
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 7,3 mnkr lägre än budgeterat
- Finansnettot ligger i prognosen 3,3 mnkr bättre än budgeterat, framförallt de finansiella kostnaderna förväntas bli lägre än budget

Kostnadsutvecklingen fortsätter öka i kommunen vilket är alarmerande eftersom intäktsökningen inte ökar i likvärdig mån tillsammans med ett allvarligt finansiellt läge. Årets delårsresultat är svagare än föregående år och årets prognos är mycket svag. Det krävs inte mycket för att det återigen riskerar bli ett negativt resultat men som till skillnad från föregående år inte kan återställas genom resultatutjämningsreserven.

Med anledning av det ansträngda läget är det av största vikt att samtliga verksamheter strävar efter återhållsamhet, effektiviseringar och noggrann analys för att i möjligaste mån begränsa risken för negativa resultat kommunen måste återställa.

I upprättad delårsrapport har ingen resultatavstämning av balanskravet redovisat utom vad som angivits avseende resultatet i balans i block 1 under *Ekonomiskt resultat* och *Balanskrav och finansiella mål*. Vår bedömning är att det är ett utvecklingsområde för delårsrapporten.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Driftredovisning per nämnd, tkr	Utfall delår	Budget 2015	Prognos 2015
Kommunstyrelsen inkl tidigare kulturnämnden	106 512	164 985	163 395
Revisionen	460	850	850
Överförmyndare	1 183	1 200	1 200
Övrigt (<i>reavinster, socioekonomi</i>)	0	-5 000	-5 270
Tekniska nämnden	33 591	49 895	49 895
Avfallsnämnden	0	0	0
Utbildningsnämnden	324 030	490 868	490 868
Socialnämnden exkl försörjningsstöd	322 692	473 699	482 619
Försörjningsstöd	9 400	14 050	14 050
Miljö- och byggnadsnämnden	3 314	4 898	4 898

Största budgetavvikelsen inom kommunen avser underskott i Socialnämnden medan övriga avvikelser är av mindre karaktär. Underskottet anges i huvudsak beror på placeringar inom IFO men även särskilt boende och till viss del också övrig

verksamhet inom nämnden. Nämnden anger ett antal åtgärder som påbörjats dock utan att ange vilken påverkan det beräknas få på nämndens resultat eller verksamhet. Utveckling av att återge åtgärdsarbetet och förväntat resultat av det är ett område för utveckling.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2015:

Finansiella mål	Prognos 2015	Måluppfyllelse kommunens b
Resultat – under 2015 ska resultatet uppgå till 1,0 % av skatter och statsbidrag	Prognos om ett resultat på 0,8 mnkr. För att nå målet krävs ett resultat på 12 mnkr.	Målsättningen anses inte bli uppfylld.
Soliditeten ska öka varje enskilt år	Kommunen klarar målet om ökad soliditet sett till delårsbokslutet. Det finns en stor osäkerhet kring soliditeten vid årsprognosen. Detta beror även i år på en hög investeringsnivå under resten av året men främst p.g.a. den låga resultatnivån.	Bedömningen är att årsprognosen inte ger en ökad soliditet, med jämförelse mot bokslutet 2014-12-31 sker ingen förändring.

Vi noterar att kommunstyrelsen gör bedömningen att balanskravet inte kommer nås vid utgången av året.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning om att de finansiella målen inte kommer kunna uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015 trots att målet för 2015 sänktes till 1% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Vår bedömning grundar sig på att de två finansiella målen inte kommer att nås vid årets utgång, enligt prognosen.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen i framtiden göra en samlad bedömning av kommunfullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Vi noterar även att det saknas förslag på åtgärder för att nå de mål som kommunstyrelsen bedömer inte kommer uppfyllas. Vi rekommenderar att detta görs i framtiden.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt Vision 2030. Visionen består av fem byggstenar som bryts ned till fokusområden av kommunstyrelsen. Fokusområdena är områden som bedöms vara viktiga att fokusera på de kommande åren för att nå visionen. Fram till 2016 har följande fokusområden prioriterats:

- *Boende*
- *Lärande*
- *Kommunikationer*
- *Besöksmål*
- *Ungdomar*

Inom ovanstående fokusområden ska nämnderna varje år ta fram fem mål för hur nämnden ska bidra till att förverkliga Vision 2030.

Den prognosticerade måluppfyllelsen för kommunens 6 nämnder och kulturavdelningen visar på att 20 mål uppnås, 7 mål nås delvis och 4 mål beräknas inte nås.

Vi konstaterar att samtliga mål som nämnderna fastställt följs upp i delårsrapporten. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet.

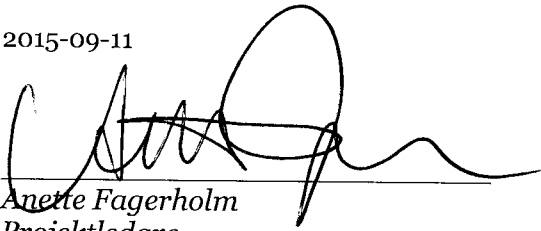
Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig de av fullmäktige fastställda målen i budget 2015.


Vi rekommenderar att en samlad bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen görs.

Vi konstaterar att det saknas åtgärdsförslag för att nå de nämndmål som inte beräknas uppnås.

2015-09-11



Anette Fagerholm
Projektledare



Lars Dahlin
Uppdragsledare